ERGERZHERIEN DIZOLOIT KEMPER GANT MAOUT

ADALEK 6 VLOAZ

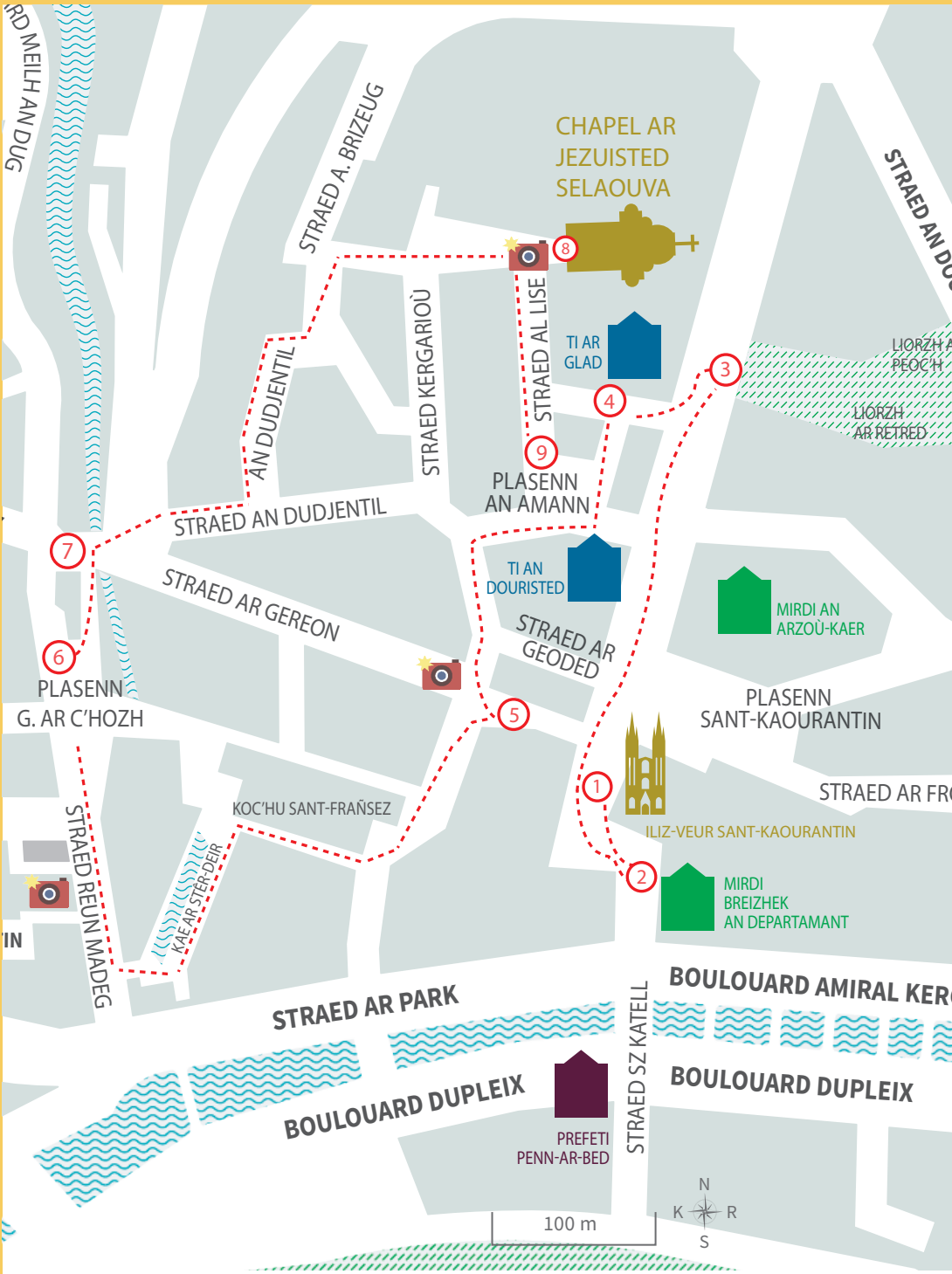

Lec'hioù luc'hskeudenniñ

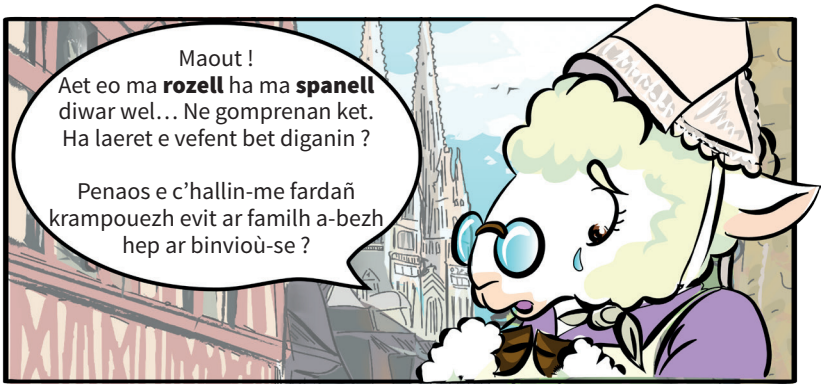

Prest out da sikour Maout ?

Pep c'hoari a glot gant ul lec'h dibar e kêr. Ur wech en em gavet war al lec'h e vo ret dit respont d'ur goulenn. Gant ar respont-se e c'halli kaout ul lizherenn da skrivañ e dibenn al levrig. Evel-se e kavi anv an den a zo kablus. Ur wech divasklet al laer, kae d'al lec'h kavet. Ur souezhadenn a vo o c'horzoz ac'hanout eno !

1

ILIZ-VEUR SANT-KAOURANTIN

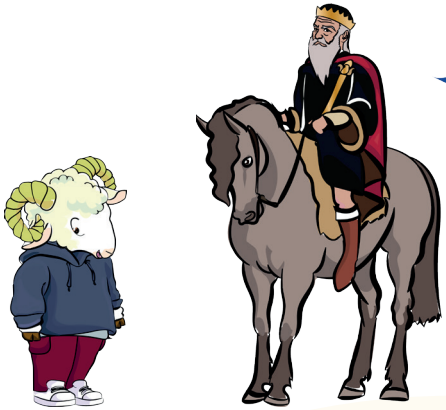

Ar roue Grallon on ha diwall a ran kêr diwar laez an iliz- veur.
Sell mat ouzh an talbenn ! Peseurt stil he deus iliz-veur Sant-Kaourantin, hervezout ?

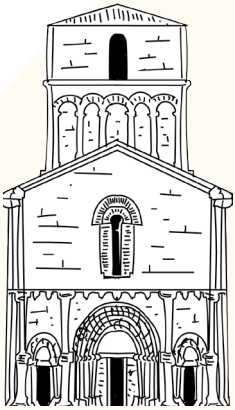

Iliz Sant Sulpis Royan

H

Arz roman

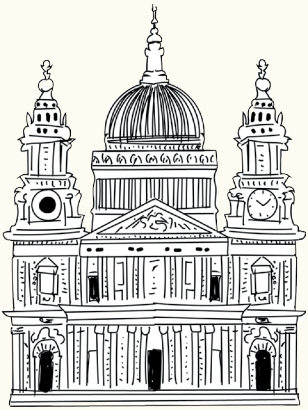

Iliz Sant-Andrev (Kiev)

J

Arz barok

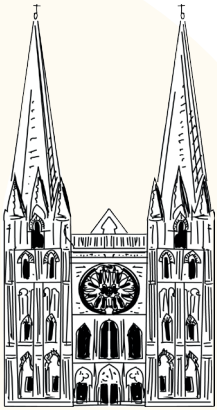

Iliz-veur Itron-Varia Clarmont

Z

Arz gotek

An delwenn lakaet etre an dorioù a ziskouez emeur o tont tre en ul lec’h sakr.

Hervezout, peseurt jestr emañ ar C’hrist oc’h ober ha perak ?

U

Goulenn a ra gant an dud ober peoc’h.

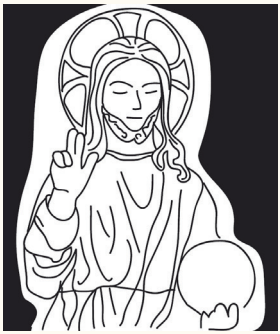

E

Emañ o vennigañ an dud a zo tont tre en iliz.

B

Emañ oc’h ober V an trec’h.

Ha gouzout a rez ?

Na pegen kaer eo an iliz-veur-se ! Ne voe ket savet en un taol rak meur a gantved e oa padet ar chanter. E 1424 e voe lakaet maen kentañ an tourioù, ha ne voe savet ar c’horzennoù e 1856. Arabat eo mezevenniñ rak 76 metr a uhelder o deus ar c’horzennoù !

② PALEZ AN ESKOB

Salud dit, an eskob Klaoda Roc'han on.
An tres eus live kentañ tour ar viñs a zo bet kollet gant ar savour.
Ha gallout a rez sikour ac'hanon da gavout peseurt skeudenn a glot gantañ ?

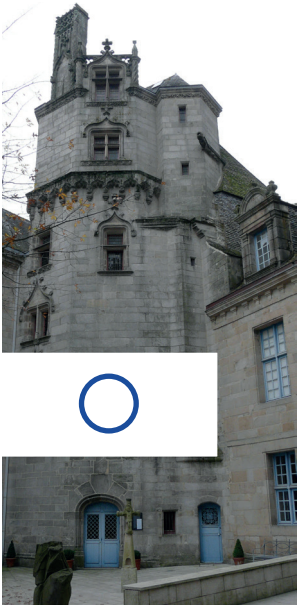

R

Z

G

Ha gouzout a rez ?

Er palez-se e veve eskob Kerne gwechall, da lavaret eo an den a oa e penn ar relijion gatolik e bro Kemper. Ennañ emañ mirdi breizhek an departamant en deiz hiziv.

Ha gouzout a rez ?

Betek an 18vet kantved e oa rannet Kemper e div lodenn : kêr an eskob ha Douar an Dug, ma'z aimp bremaik. Difennet e oa kêr an eskob gant mogerioù uhel a virer un nebeud roudoù anezho hiziv.

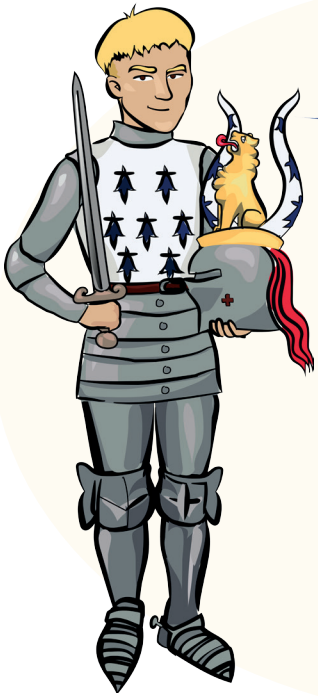

Demat dit, dug Yann V Breizh on. Sell mat ouzh ma houarnwisk hag ouzh an arouezioù a zo c'hoazh war banniel Breizh en deiz hiziv. ***Petra int, hervezout ?***

- **L** **leoned**
- **E** **erminiged**
- **P** **kirvi**

③ LIORZH AR RETRED

Selaouit ! Ur merdeer on ha kalz a blant zo deuet ganin eus ma beajoù. **Kav ar blantenn a blij din ar muiañ hag a zo lesanvet « Black Boy » !** *War ar banell a zo e-harz ar blantenn-se e c'haller lenn eus pelec'h e teu. Evel-se e c'halli dastum ul lizherenn nevez.*

Diwall ! Lemm-kenañ eo delioù ar **Black boy**, diwall da douchañ anezho.

Ha gouzout a rez ?

Tour Neved eo an hini diwezhañ eus an dek tour a oa gwechall-gozh evit difenn kêr mogeriet Kemper. E diavaez ar mogerioù-kreñv e oa un douvez, da lavaret eo ur foz pemzek metr ledander, a vire ouzh an enebourien tostaat.

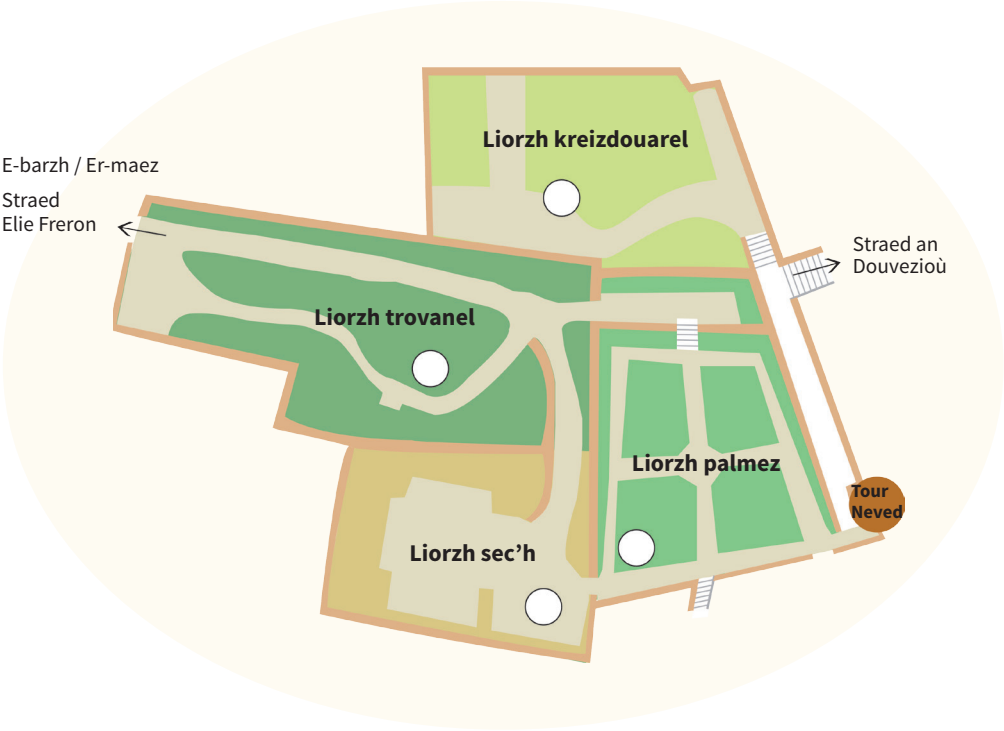
Liorzh kreizdouarel
E-barzh / Er-maez
Straed
Elie Freron
Straed an
Douvezioù
Liorzh trovanel
Liorzh palmez
Tour
Neved
Liorzh sec'h

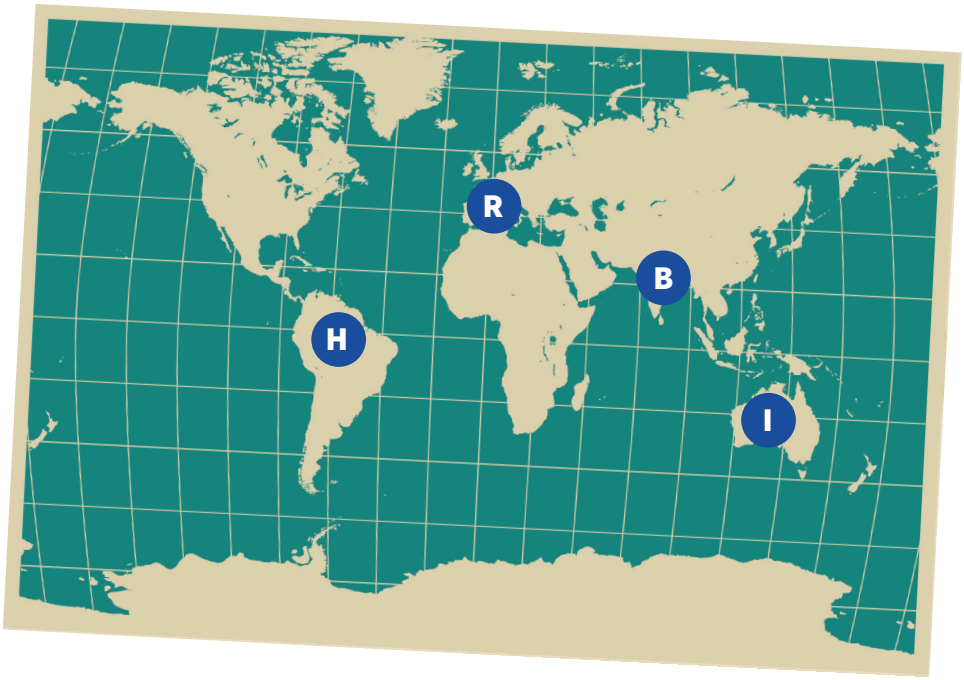
R
B
H
I

4 TI AR GLAD

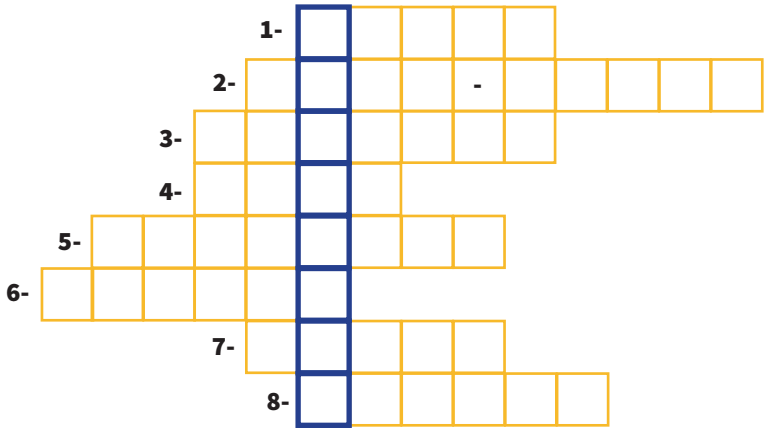

Evit gouzout peseurt pezh dilhad a wisk an den kablus, kav penn d'ar gerioù-bir se.

1- Lodenn uhelañ an ti a zo war zinaou hag a zo goloet a vaen-glas.
2- Maen a ya d'ober mogerioù an tiez hag a vez kavet stank e Breizh.
3- Ti bihan pe ti bras
4- Ar pezh a ra madoù, hêrezh voutin ur gumun evel Kemper.
5- Prantad amzer ma ned a ket ar vugale d'ar skol.
6- Goude ar skol kentañ derez.
7- Pet prenestr zo war an talbenn, anez kontañ an nor-brenestr, nag al lukanoù ?
8- Ur vleunienn hag a c'haller profañ pa vezer sot-nay gant unan bennak. Diwall, pikañ a ra.

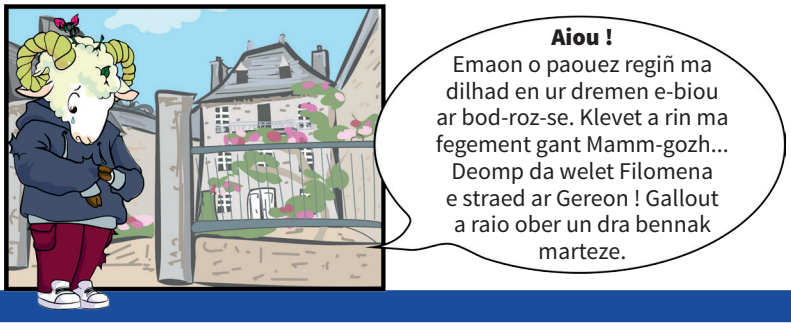

5 STRAED AR GEREON

Ha gwelet a rez ac'hanon a-us ar stal ma vez fardet ha gwerzhet makarońsoù ?
N'eus den ebet par din evit a sell ouzh embreger an nadoz. Emaon o vont da wriat dit dilhad kaer nevez-flamm !

Sell ouzh an delwenn en tu all d'ar straed. Gant gwiskamant Bro C'hlazig, dilhad bro Kemper, eo gwisket ar gwaz.

Pehini eus ar wazed-mañ, hervezout, a wisk gwiskamant Bro C'hlazig ?

Dastumad ha klichedoù gant Mirdi breizhek an departamant, Kemper

G L Z

6 PLASENN DOUAR AN DUG

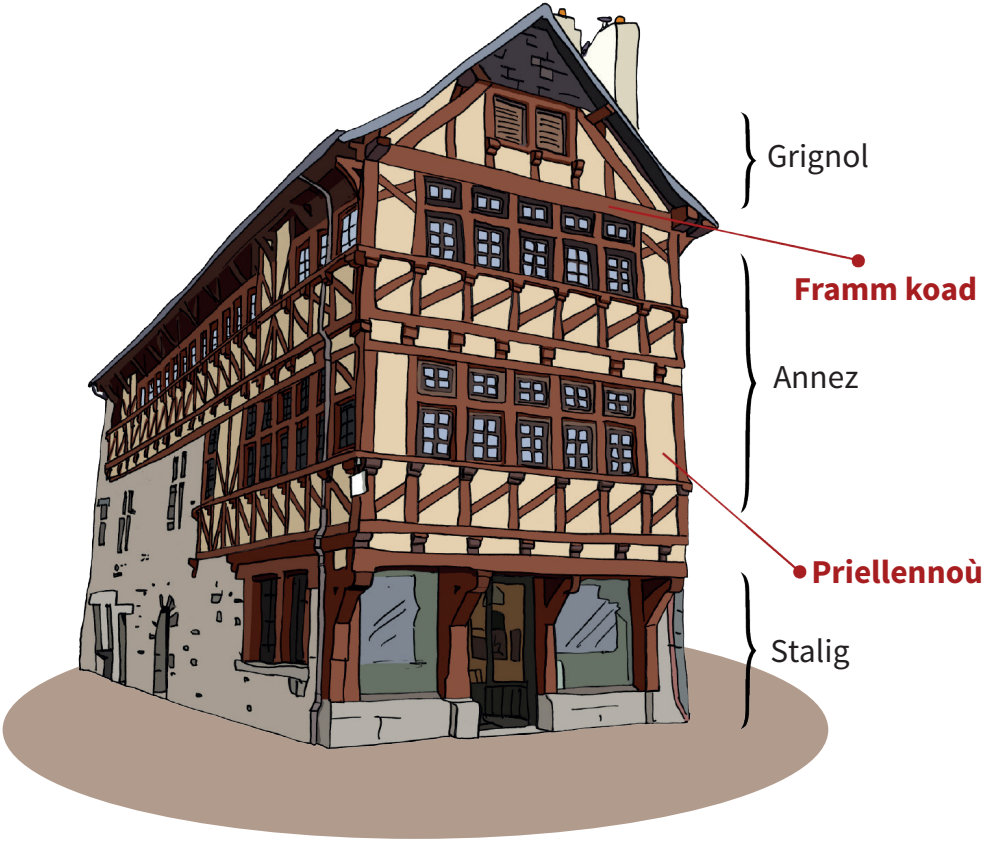

Ha gouzout a rez ?

An ti e vannoù-koad a ya d'e ober ur framm koad hag un danvez leuniañ anvet prielennoù. Talvezout a ra an danvez-se da zifuiñ an ti ha meur a seurt anezhañ zo evel ar brikennoù pe an torti.

Demat dit, mignon ! Deskard kalvez on. Ret eo din echuiñ un ti e vannoù-koad. Koad am eus dija met ne gavan ket mui ar sekred evit fardañ torti da leuniañ tal an ti.
Ha gallout a rafes dibab war ar stalig an danvezioù am eus ezhomm ?

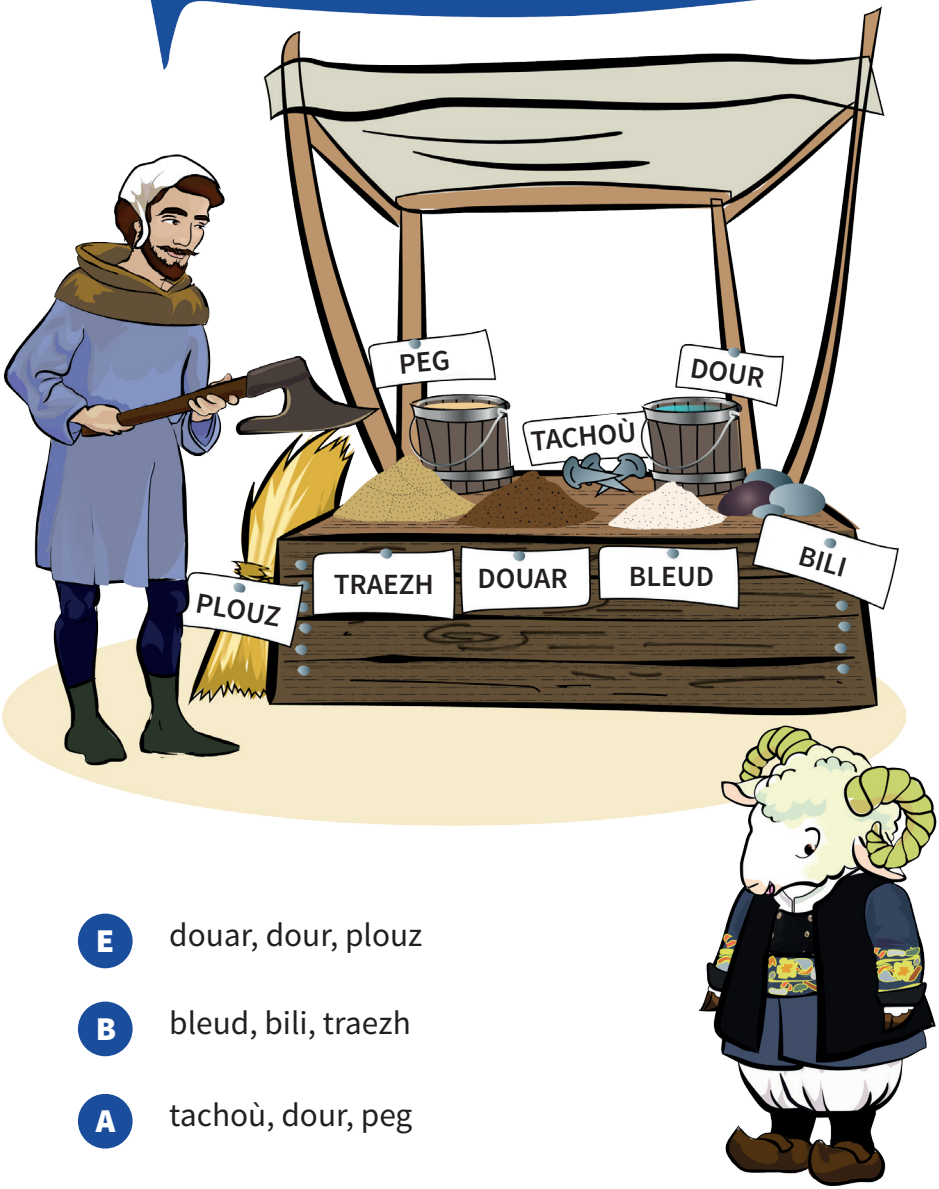

E douar, dour, plouz

B bleud, bili, traezh

A tachoù, dour, peg

7 AR MOGERIOÙ-KREÑV

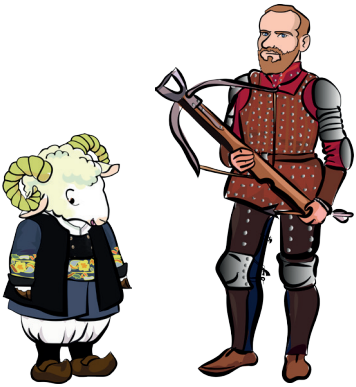

Dousik dezhi, tud yaouank, ne c'haller ket tremen !
Diwall a ran ar gêr-gloz. Eus ma fost-eveshaat war ar ramparzhioù e taolan evezh ouzh monedoneoù an dud. **M'ho peus c'hoant da dremen, klokait ar frazenn gant ar respont mat.**

A

Ar pondalezioù difenn

Balkon koad toet e lein ur voger-greñv pe un tour.

B

Ar balegoù-tarzhell

Balkon e lein ur voger-greñv, digoroù toullet ennañ, a c'haller teuler bannadelloù war an enebourien diwarnañ.

U

Ar gedig

Tourell vihan ar voger a dalvez da bost-eveshaat.

Gallout a rez bremañ klokaat ar frazenn amañ dindan !

Dirak ◯ emaon. Gant ar stignad difenn-se e c'hall ar soudarded eveshaat ar voger-greñv ha kemenn pa vez an enebourien o tont.

8 CHAPEL AR JEZUISTED

Pehini n'emañ ket en e blas : e-touez an elfennoù a zo amañ dindan, pehini ne weler ket ouzh tal ar chapel ?

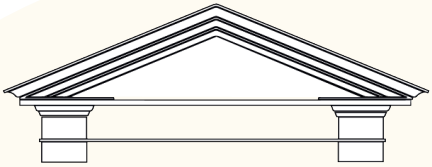

U Un talbenn

O Ur rozenn

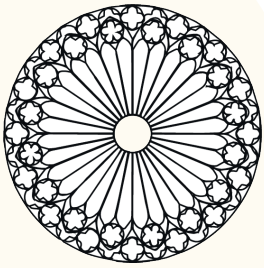

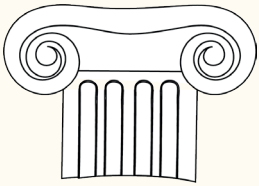

L Un dogenn

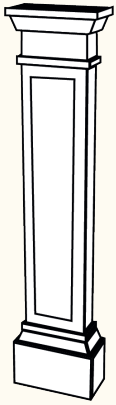

Y Ur peul

P Ur pod-tan

Ha gouzout a rez ?

An teir lizherenn IHS a weler war an talbenn a ya d'ober arouez ar Jezuisted. Urzh relijiel eo ar Jezuisted en doa digoret kalz a skolioù evit kelenn ar feiz katolik er 16vet hag er 17vet kantved.Setu perak ez eus ur skolaj just e-kichen ar chapel met hiziv an deiz ez eo ur skol bublik evel ar re all.

9 PLASENN AN AMANN

Demat dit, Maout ! Ha gouzout a rez perak e vez graet Plasenn an Amann eus al lec'h-mañ ? Amañ an hini eo e oa ar marc'had ma veze gwerzhet an amann goañv gwechall. Dibar e oa an amann goañv rak sall-kenañ e oa evit mirout anezhañ pelloc'h.

Pehini n'emañ ket en e blas : e-touez an elfennoù a zo amañ dindan, pehini n'he deus netra da welet gant an amann ?

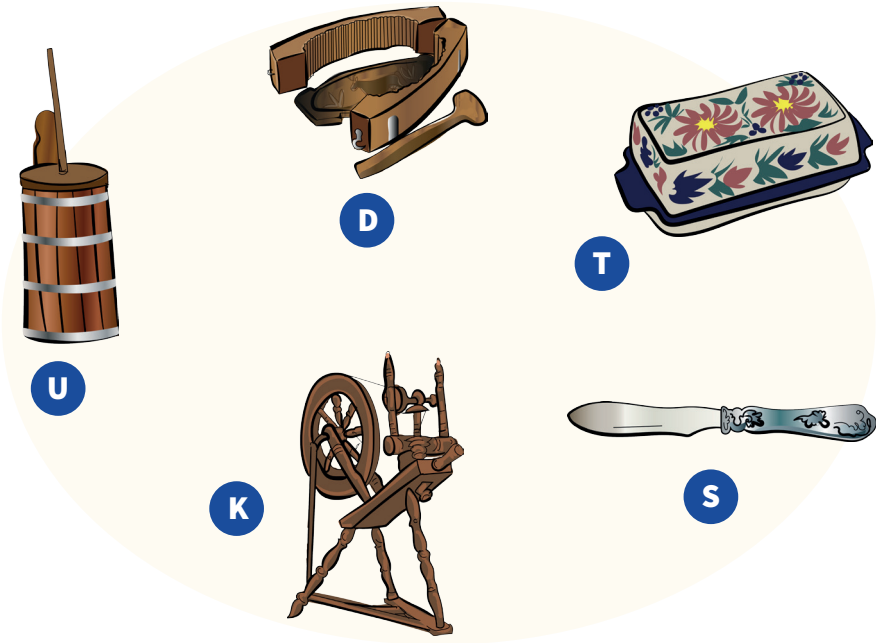

Evit kas un tamm eus Kemper ganit du-se, setu ur sekred-kegin evit fardañ krampouezh er gêr !

Evit fardañ war-dro 30 krampouezhenn

Aozennoù
- 500 g bleud
- 200 g sukr
- 3 vi
- 1 meudad holen
- 50 g amann damsall
- 1 l laezh-dienn

Fardañ
- Skuilhañ ar bleud en ur saladennouer hag ober ur puñs ;
- Lakaat ar sukr, an holen hag ar vioù ;
- Meskañ pep tra gant ur banne laezh betek ma vo tev an toaz ha ma vo mesket-mat ;
- Ouzhpennañ an amann teuz ha distrempañ ;
- Skuilhañ ar peurrest eus al laezh a-nebeudoù ha meskañ betek ma vo eliek an toaz ;
- Gallout a rez lezel an toaz da baouez e-pad un eur pe komañs diouzhtu da boazhañ ar c'hrampouezh !

Ha gouzout a rez ?

Ar straedoù hag ar plasennoù a vez roet dezho anvioù stalioù-kenwerzh pe marc'hadoù kozh alies. Ar grampouezherez he deus displeget dit perak eo anvet ar blasenn Plasenn an Amann. Met a-raok an dra-se e voe anvet Plasenn ar C'holoennoù rak eno e oa marc'had ar mel. Anvet e voe Plasenn an Amann-pod ivez evit ober dave d'ar podoù krag ma veze miret an amann.

PIV EO AL LAER ?

Skriv al lizherennoù a zo bet dastumet ganit e pep tennad eus da veaj !

pajenn 4	5	6	7	9	11	13	14	15	16

Gourc'hemennoù dit, an holl lizherennoù zo bet dastumet ganit ! Bremañ, lenn ar ger en ur gomañs dre ar fin evit gouzout piv eo al laer pe al laerez e-touez ar pevar den-se a zo diskred warno.

O, Ma rozell ha ma spanell zo bet kavet ganeoc'h ! Trugarez vras a-greiz ma c'halon deoc'h ho-taou. Penaos em bije gallet fardañ ma c'hrampouezh ken brudet hep ar binvioù-se ?

Ha gouzout a rez ?

BEZ' EZ EO MAOUT, HEP MAR EBET, HËR AR MAOUT A ZO WAR ARDAMEZ KEMPER ABAOE MEUR A GANTVED ZO!

Emañ Kemper e rouedad vroadel ar C'hêrioù hag ar Broioù Arz hag Istor.
Ministrerezh ar Sevenadur hag ar C'hehentiñ, renerezh ar Savadurioù hag ar Glad, a ro al label Kêrioù ha Broioù Arz hag Istor d'ar strollegezhioù lec'hel a ro buhez d'o glad. Gwarantiñ a ra ez eo barrek an heñcherien-prezegennerien ha buhezourien ar glad hag ez eo talvoudus o obererezhioù. Hiziv, ur rouedad 202 a gêrioù hag a vroioù a ginnig he chemed deoc'h e Frañs a-bezh.

E-kichen
Brest, Konk-Kerne, Dinan, Dinarzh, Felger, Gwenrann, an Oriant, Bro Montroulez, Naoned, Bro Kemperle, Roazhon, Bro ar Roc'haned, Gwened ha Gwitreg zo Kêrioù pe Broioù Arz hag Istor.

TI AR GLAD
5 straed ar Barzh Kadioù
29000 Kemper
secretariat.patrimoine
@quimper.bzh
02 98 95 52 48

TI AN DOURISTED
8, straed Elie Freron
29000 Kemper
infos@quimper-tourisme.bzh
www.quimper-tourisme.bzh
02 98 53 04 05

DEUIT DA VEZAÑ FAN
Kavit Ti ar Glad er rouedadoù sokial.
Bezit kelaouet diwar-benn an abadennoù sevenadurel hag ar gweladennoù ! Ha ma plij hon obererezhioù deoc'h, lezit 'ta ur gerig deomp war tridapvisor.

Troidigezh
OPAB

Skeudennaouiñ
Pernette Minel
instagram @pernette.illustrations

Pajenn 12. Christophe Rouillat

Kredadoù
luc'hskeudenniñ pajenn 11
1. Paotr eus Ploare – war-dro Douarnenez, J.-M. Villard, Dastumad ha kliched gant Mirdi breizhek an departamant.
2. Paotr yaouank eus Pondi, J.-M. Villard, Dastumad ha kliched gant Mirdi breizhek an departamant.
3. Paotr kozh diwar-dro Kemper, J.-M. Villard, Dastumad ha kliched gant Mirdi breizhek an departamant.

Embannet gant Ti ar Glad ha savet gant Maïwenn COUGOULIC, Typhen COUSSOT, Alice MAREC ha Pernette MINEL, e framm ur Raktres Tutoret er Master 1 Glad ha Mirdioù e SBI – Pol skol-veur Pêr-Jakez Helias e Kemper e 2019-2020.